

ZA5447

**Flash Eurobarometer 304
(Employers' Perception of Graduate Employability)**

**Country Specific Questionnaire
Iceland**

FLASH 304 EUROBAROMETER SURVEY

"EMPLOYERS' PERCEPTION OF GRADUATE EMPLOYABILITY"

Kynning [Lesa upp] Megintilgangur þessarar könnunar er að rannsaka hversu algengt sé að vinnuveitendur leiti eftir fólk með háskólapróf og hvernig háskólamenntuðu starfsfólk er tekið á vinnustaðnum. Með háskólamenntun er átt við einhvern/einhverja sem hefur LOKIÐ B.A., B.S. eða hærri háskólagráðu frá æðri menntastofnun.

1. Bakgrunns spurningar

1.1 Hve margar starfsmenn hefur fyrirtækið þitt / stofnunin bín á Íslandi?

- Færri en 50 ..... 1 PAKKA FYRIR OG HÆTTA VIÐTALI
  - 50-249 2
  - 250 eða fleiri 3
  - [Veit ekki/ vil ekki svara] 9

1.2 Hefurðu sóst eftir þegar kemur að ráðningum fólkis með próf á háskólastigi á síðustu 5 árum eða hefurðu hugsað bér að gera það á næstu 5 árum?

- Hef sóst eftir í ráðningum og áætla að sækjast eftir fleirum 1
  - Hef sóst eftir í ráðningum en áætla ekki að sækjast eftir
fleirum..... 2
  - Hef ekki sóst eftir í ráðningum en áætla að sækjast eftir 3
  - Hef ekki sóst eftir í ráðningum og áætla ekki að sækjast eftir ..... 4 PAKKA FYRIR OG HÆTTA VIÐTALI
  - [Veit ekki/ vil ekki svara] 9

1.3 Hvernig er eignarhaldi á fyrirtæki bínu /stofnun háttað?

- Almenningshlutafélag 1
  - Einkahlutafélag 2
  - Blandað eignarhald 3
  - [Veit ekki/ vil ekki svara] 9

1.4 Hver er aðalstarfssemi fyrirtækis bíns?

[LESIÐ FÝRST AÐAÍ Í LOKKA OG SVO UNDIRELOKKA]

- උංගාංක

- Námugröftur	1
- Framleiðsla	2
- Rafmagns-, gas-, hita og gufuveitur og loftræstingar búnaður	3
- Vatnsveita; holræsi, meðhöndlun úrgangs og afmengun (hreinsunarstörf vegna mengunar.)	4
- Byggingariðnaður, flutningar, upplýsinga- og samskiptatækni	
- Byggingarstarfsemi	5
- Flutningur og geymsla	6
- Upplýsinga- og fiarskipti	7

- Viðskipti, gisti- og veitingaþjónusta	
- Heild- og smásala; viðgerðir á vélknúnum farartækjum og bifhjólum.....	8
- Gisti- og veitingaþjónusta	9
- Opinber þjónusta	
- Opinber stjórnsýsla og varnarmál; almannatryggingar.....	10
- Heilbrigðis- og félagsþjónusta.....	11
- Ekki opinber þjónusta	
- Fjármála- og vátryggingastarfssemi	12
- Fasteignaviðskipti.....	13
- Sérfræðileg, ví sindaleg og tæknileg starfsemi	14
- Stjórnun og stoðþjónusta.....	15
- Listir, skemmtun og tómstundir	16
- Önnur þjónustustörf	17
- Atvinnurekstur innan heimilis; ýmiss konar framleiðslu-og þjónustustarfsemi á heimilinu í eigin þágu	18
- Starfssemi stofnana og samtaka með úrlendisrétt	19

1.5 Hve stór hluti daglegrar starfsemi felur í sér samskipti við fólk í öðrum löndum eða frá öðrum löndum?

- Meira en helmingur starfseminnar	1
- Milli 25-50%	2
- Milli 10-24%	3
- Minna en 10%	4
- Engin.....	5
- [Veit ekki/ vil ekki svara]	9

SC3. Hver er staða þín í fyrirtækinu/stofnuninni?

- Mannauðsstjóri/ yfirmaður mannaúðsmála/ Deildarstjóri starfsmannanmála	1
- Framkvæmdastjóri/ Forstjóri/ Framkæmdastjóri deildar	2
- Annað.....	3
- [Veit ekki/ vil ekki svara]	9

2. Ráðningar háskólamenntaðra

SPYRJA ALLA

2.1 Hvað telur þú að sé heildarhlutfall núverandi starfsmanna í fyrirtækinu þínu sem eru með háskólagráðu?

[OPIN SPURNING, EKKI LESA BARA KÓÐA!!]

- Engin.....	01
- 1-10%	02
- 11-20%	03

- 21-30%	04
- 31-40%	05
- 41-50%	06
- 51-60%	07
- 61-70%	08
- 71-80%	09
- 81-90%	10
- 91-100%	11
- Veit ekki/ vil ekki svara.....	99

SPYRJA ALLA

2.2 Úr hvaða GREINUM koma flestir þeirra háskólamenntuðu starfsmanna sem þú sækist eftir í ráðningum?

[FJÖLSVAR LEYFILEGT]

- Verkfræði	01
- Viðskipta- og hagfræði	02
- Tungumál	03
- Lögfræði	04
- Kennaramenntun og kennslufræði	05
- Læknisfræði.....	06
- Hugvísindi.....	07
- Listir og hönnun	08
- Samskipta- og upplýsingafræði.....	09
- Önnur félags- og atferlisvísindi	10
- Aðrar náttúruvísindagreinar.....	11
- Annað	12
- [Veit ekki/ vil ekki svara]	99

3. Kunnáttu

Í næsta hluta könnunarinnar mun ég spyrja þig spurninga um kunnáttu, hæfni og þekkingu. Til að útskýra þá meinum við eftirfarandi með þessum hugtökum:

“Þekking” er söfnun og úrvinnsla upplýsinga sem eru einstaklingur hefur fengið gegnum nám hverskonar. “Kunnáttu” er getan til að nýta þekkinguna og færni til að leysa verkefni og vandamál og “hæfni” er getan til að nota þekkingu, kunnáttu og persónulega- eða félagslega hæfni, í vinnu eða námi eða þróunar í starfi eða einkalífi.

[SPYRJA EF Q1.2 =1 EÐA 2]

3.1 Hversu sammála eða ósammála ertu eftirfarandi fullyrðingu? “Þeir háskólamenntuðu starfsmenn sem sóst hefur verið eftir í ráðningum á síðustu þremur til fimm árum búa yfir þeirra kunnáttu sem þarf til að starfa í fyrirtækinu.”

- Mjög sammála.....	4
- Sammála.....	3
- Ósammála	2
- Mjög ósammála.....	1
- [Veit ekki/ vil ekki svara]	9

SPYRJA ALLA

3.2 Gefðu eftirfarandi dænum um kunnáttu og hæfni einkunn eftir því hversu mikilvægir þessir þættir eru þegar sóst er eftir háskólamenntaðu fólk í ráðningum hjá fyrirtækinu þínu.

- Mjög mikilvægt 4
  - Frekar mikilvægt 3
  - Frekar ómikilvægur 2
  - Alls ekki mikilvægt 1
  - [Veit ekki/ vil ekki svara] 9
- a) Færni að vinna með tölur 1 2 3 4 9
- b) Góð lestrarkunnátta og ritfærni 1 2 3 4 9
- c) tungumálakunnátta 1 2 3 4 9
- d) tölvufærni 1 2 3 4 9
- e) kunnáttu í greininni 1 2 3 4 9
- f) samskiptahæfni 1 2 3 4 9
- g) geta til að greina og leysa vandamál 1 2 3 4 9
- h) geta til að aðlagast og starfa við nýjar aðstæður 1 2 3 4 9
- i) færni við ákvarðanatöku 1 2 3 4 9
- j) færni við að starfa í hópi 1 2 3 4 9
- k) færni við áætlanagerð og skipulagningu 1 2 3 4 9

[SPYRJA EF Q1.2 =1 EÐA 2]

3.3 Hversu ánægður ertu með hæfni og kunnáttu þeirra háskólamenntuðu starfsmanna sem fyrirtækið/stofnunin hefur sóst eftir í ráðningum á síðustu 3-5 árum á eftirfarandi sviðum?

- Mjög ánægður 1
  - Frekar ánægður 2
  - Frekar óánægður 3
  - Alls ekki ánægður 4
  - [Veit ekki/ vil ekki svara] 9
- a) Færni að vinna með tölur 1 2 3 4 9
- b) Góð lestrarkunnátta og ritfærni 1 2 3 4 9
- c) tungumálakunnátta 1 2 3 4 9
- d) tölvufærni 1 2 3 4 9
- e) kunnáttu í greininni 1 2 3 4 9
- f) samskiptahæfni 1 2 3 4 9
- g) geta til að greina og leysa vandamál 1 2 3 4 9
- h) geta til að aðlagast og starfa við nýjar aðstæður 1 2 3 4 9
- i) færni við ákvarðanatöku 1 2 3 4 9
- j) færni við að starfa í hópi 1 2 3 4 9
- k) færni við áætlanagerð og skipulagningu 1 2 3 4 9

SPYRJA ALLA

3.4 Á næstu 5-10 árum, hvað telur þú að verði mikilvægusta kunnáttu eða hæfni nýútskrifaðra háskólanema? Nefndu þrjá mikilvægustu!

[LESA UPP OG KÓÐA ALLT AÐ ÞRJÚ SVÖR]

- grunnfærni eins og eiga auðvelt með reikning, góðir rit- og lestrarhæfileikar og tölvukunnáttu 01
- tungumálakunnáttu 02
- kunnáttu í greininni 03
- samskiptahæfni 04
- færni við að starfa í hópi 05
- geta til að greina og leysa vandamál 06
- geta til að aðlagast og starfa við nýjar aðstæður 07
- færni við áætlanagerð og skipulagningu 08
- Annað 09
- [Veit ekki/ vil ekki svara] 99

SPYRJA ALLA

3.5 Hvernig útskriftarnemar hæfa best hæfniskröfum fyrir stöður í þínu fyrirtæki í framtíðinni?

Útskrifaðir háskólanemar með fyrstu háskólagráðu: Með þessu eignum við við einstaklinga sem hafa klárað fyrsta háskólanám í háskóla eða í svipaðri þriðja menntunarstigs stofnun þar sem námið var minnst þrjú ár og gaf BA gráðu eða aðra gráðu sem telst til fyrstu háskólagráða.
Útskrifaðir nemendur með aðra háskólagráðu: með þessu eignum við við Masters gráður eða samsvarandi gráðu.

Doktorar eða útskrifaðir með Phd gráðu: þeir með Doktors eða Phd gráður frá háskóla.

[LESA UPP - AÐEINS EITT SVAR]

- Útskrifaðir með B.A./B.S. gráða eða 1
- Útskrifaðir með meistaragráða eða 2
- Útskrifaðir með doktorsgráðu? 3
- [Veit ekki/ vil ekki svara] 9

SPYRJA ALLA

3.6. Veist þú hver munurinn er á B.A, B.S og B.ed gráðum og Masters gráðu?

- Já, ég veit nákvæmlega hver munurinn er 1
- Já en veit ekki nákvæmlega hver munurinn er 2
- Nei 3

SPYRJA ALLA

3.7 Hafa háskólamenntaðir starfsmenn þínir tekið þátt í eftirfarandi þjálfun eða eru að taka þátt í eftirfarandi þjálfun um þessar mundir?

- Eru að taka þátt 1
- Eru ekki að taka þátt 2
- [Veit ekki/ vil ekki svara] 9

- a) Innanhússfræðsla –og þjálfun (á vinnustaðnum) 1 2 9
- b) Stuttir kúrsar/námsleiðir hjá háskóla/æðri menntastofnun 1 2 9
- c) Hlutanám hjá háskóla/æðri menntastofnun 1 2 9

d) Nám hjá endurmenntunarstofnun	1 2 9
e) Fjarnám.....	1 2 9
f) Annað	1 2 9

SPYRJA ALLA

3.8 Hversu hátt hlutfall háskólamenntaðra starfsmanna þinna hafa tekið þátt í þjálfun til að bæta færni sína á síðustu tveimur árum?

- Engin..... 1
- Minna en 10% 2
- 10-50% 3
- Meira en 50% 4
- [Veit ekki/ vil ekki svara] 9

4. Ráðningar

SPYRJA ALLA

4.1 Hversu mikilvægir eru eftirfarandi þættir þegar kemur að því að ákveða hvort það verði fleiri eða færri háskólamenntaðir einstaklingar sem sóst verður eftir við ráðningar?

- Mjög mikilvægt 1
  - Frekar mikilvægt 2
  - Frekar ómikilvægur 3
  - Alls ekki mikilvægt 4
  - [Veit ekki/ vil ekki svara] 9
- a) Væntanleg aukning á viðskiptum..... 1 2 3 4 9
- b) Raunveruleg aukning á viðskiptum..... 1 2 3 4 9
- d) Aukin starfsmannavelta..... 1 2 3 4 9
- e) Flóknari verkefni 1 2 3 4 9
- f) Aukinn fjöldi umsækjenda 1 2 3 4 9

SPYRJA ALLA

4.2 Hversu mikilvægt þykir þér að hafa í vinnu útskrifaða háskólanema með gráðu frá alþjóðlegum virtum háskóla (sem hefur gott orðspor)?

- Mjög mikilvægt 1
- Frekar mikilvægt 2
- Frekar ómikilvægur 4
- Alls ekki mikilvægt 5
- [Veit ekki/ vil ekki svara] 9

SPYRJA ALLA

4.4a Hve hátt hlutfall háskólamenntaðra starfsmanna sem er sóst eftir í ráðningum frá öðrum Evrópulöndum?

- Engin..... 1
- Minna en 5% 2
- 5-10% 3
- 11-20% 4

- 21-30%	5
- 31-40%	6
- 41-50%	7
- Meira en 50%	8
- [Veit ekki/ vil ekki svara]	9

SPYRJA ALLA

4.4b Hve hátt hlutfall háskólamenntaðra starfsmanna sem er sóst eftir í ráðningum frá löndum utan Evrópu?

- Engin.....	1
- Minna en 5%	2
- 5-10%	3
- 11-20%	4
- 21-30%	5
- 31-40%	6
- 41-50%	7
- Meira en 50%	8
- [Veit ekki/ vil ekki svara]	9

SKIPTA ÚRTAKI Í TVENNNT

[EF SVARID Í SPURNINGU 4.4A EÐA 4.4B = 2,3,4,5,6, 7 EÐA 8 SPYRJA]

4.4c Hver er ástæðan fyrir því að sækjast eftir háskólamenntuðu fólk sem býr utan Íslands þegar kemur að ráðningum?

<i>[LESA UPP – RÓTERA - VELDU ÞAÐ SEM Á BEST VIÐ - FJÖLSVAR MÖGULEGT]</i>	
- Til að fá hæfileikaríkustu einstaklinga sem völ er á	1
- Þarf að hafa alþjóðlegt starfslið	2
- Ekki nógum margir umsækjendur með rétta kunnáttu á Íslandi.....	3
- Háskólamenntað fólk frá öðrum löndum er mjög gott viðhorf til vinnu	4
- Fjárstyrkir bjóðast fyrirtækinu ef það ræður starfsmenn frá öðrum löndum	5
- Annað	6
- [Veit ekki/ vil ekki svara]	9

[EF SVARID Í SPURNINGU 4.4A OG 4.4B = 1 SPYRJA]

4.4d Hvers vegna sækist þú EKKI eftir háskólamenntuðu fólk frá öðrum löndum þegar kemur að ráðningum?

<i>[LESA UPP – RÓTERA - VELDU ÞAÐ SEM Á BEST VIÐ - FJÖLSVAR MÖGULEGT]</i>	
- Tungumálaörðugleikar	1
- Þá skortir þekkingu á íslenskum hefðum og menningu	2
- Skortur á nauðsynlegri kunnáttu.....	3
- Nægur fjöldi háskólamenntaðra á Íslandi með næga kunnáttu.....	4
- Annað	5
- [Veit ekki/ vil ekki svara]	9

SPYRJA ALLA**4.5 Hversu sammála eða ósammála eru eftirfarandi fullyrðingum?**

- Mjög sammála..... 1
  - Frekar sammála..... 2
  - Frekar ósammála..... 3
  - Mjög ósammála..... 4
  - [Veit ekki/ vil ekki svara] 9
- a) Það skiptir sköpum að nýir starfsmenn hafi starfsreynslu..... 1 2 3 4 9
- b) Það er mjög mikilvægt að nýir starfsmenn hafi lært erlendis..... 1 2 3 4 9
- c) Það er mjög mikilvægt að nýir starfsmenn hafi verið lærlingar erlendis 1 2 3 4 9

5. Erfiðleikar við að ráða í væntanlegar stöður**SPYRJA ALLA****5.1 Hvað telur þú vera mestu áskorunina við að ráða í þær stöður sem losna? Veldu það tvennt sem þú telur mikilvægast.***[LESA UPP – RÓTERA – KÓÐA ALLT AD TVÖ SVÖR]*

- Skortur á umsækjendum með rétta færni og hæfni á Íslandi 1
  - Skortur á úrræðum til að kynna lausar stöður sem bjóðast
háskólamenntuðum á viðeigandi hátt 2
  - Að bjóða samkeppnishæf byrjunarlaun 3
  - Háskólamenntaðir umsækjendur draga umsókn sína til baka
því ráðningarárferlið er svo hægt 4
  - Að bjóða samkeppnishæfa þjálfun og kennslu fyrir
háskólamenntaða 5
  - [Veit ekki/ vil ekki svara] 9
- a) Fyrst minnst á 1 2 3 4 5 9
- b) Númer tvö minnst á 1 2 3 4 5 9

6.. Samskipti og samstarf við æðri menntastofnanir**SPYRJA ALLA****6.1 Hve oft eruð þið í samstarfi við háskóla til að ræða hvernig námsefni er uppbyggt og námsbrautir sem þeir bjóða upp á?**

- Mjög oft..... 1
- Frekar oft..... 2
- Stundum..... 3
- Aldrei..... 4
- [Veit ekki/ vil ekki svara] 9

SPYRJA ALLA**6.2 Hve mikilvægt er samvinnan fyrir þína stofnun?****Vinsamlegast leggðu mat á mikilvægi þess að eiga samstarf við háskóla um námsefni og brautir.**

- Mjög mikilvægt 1
- Frekar mikilvægt 2
- Frekar ómikilvægur 3

- Alls ekki mikilvægt..... 4
- [Veit ekki/ vil ekki svara] 9

[SPYRJA ALLA]

6.4 Hve oft starfið þið með háskólum með það fyrir augum að sækjast eftir útskrifuðum nemum þeirra þegar kemur að ráðningum?

- Mjög oft..... 1
- Frekar oft..... 2
- Stundum..... 3
- Aldrei..... 4
- [Veit ekki/ vil ekki svara] 9

6.5 Hvað telur þú vera bestu leiðina til að eiga samstarf við háskóla um ráðningar? Vinsamlegast veldu two af eftirfarandi sex möguleikum

[LESA UPP - RÓTERA]

- Þátttaka í kappræðum eða málstofum eða fundum á vegum
æðri menntastofnana 1
- Samtöl við deildarstjóra eða kennara 2
- Með því að svara könnunum 3
- Bein ráðning úr skólunum 4
- Samstarf við starfsferilsráðgjafa 5
- Þátttaka í starfsnámi í samvinnu við háskólana 6

a) Fyrsta svar 1 2 3 4 5 6

b) Annað svar 1 2 3 4 5 6

7. Hvaða aðgerða ættu háskólar að grípa til til að bæta stöðu þeirra sem þeir útskrifa við ráðningar?
Vinsamlegast veldu eitt af eftirfarandi:

[LESA UPP - RÓTERA]

- Láta kúrsa eiga meira við þarfir atvinnuveitenda..... 1
- Hafa hagnýtt nám hluta af kúrsum 2
- hafa starfsnám í viðeigandi geira sem óaðskiljanlegan hluta af
náminu 3
- veita meira stuðning eftir útskrift (koma á samskiptum milli
útskrifaðra háskólanema og fyrirtækja)..... 4
- Annað 5
- [Veit ekki/ vil ekki svara] 9